

بسمه تعالی

مدیریت کنترل و کاهش تنش گرمایی در گاو شیری

دریک گاوداری شیری دمای ایده آل که هیچگونه اثرمنفی برتولیدات دام نداشته باشد، دمای بین 24-4 درجه سانتیگراد است، که ناحیه آسایش دمایی نامیده می شود. دومنبع حرارتی گاوراتحت تاثیرقرار می دهدکه عبارتندازحرارت محیط وحرارت حاصل ازسوخت وساز پایه موادغذایی. حرارت حاصل ازمتابولیسم اثرکمتری نسبت به حرارت محیط بردام داردوبه موازات افزایش تولید شیروخوراک مصرفی حرارت بیشتری تولید می شودکه تنش حرارتی حاصل ازمحیط رادوچندان خواهدکرد. باافزایش رطوبت هوا تاثیر استرس گرمایی بردام بیشتر خواهدبود. این فاکتور باعث عکس العمل هایی دردام می شودکه دراینجاابتدایبرخی ازعلائم تنش حرارتی وسپس بامدیریت کاهش اثرات آن آشنا خواهیم شد:



علائم و اثرات تنش گرمایی

- کاهش مصرف خوراک به میزان 8-12% و یابیشتر که به دنبال آن باعث کاهش تولید اسیدچرب فراردرشکمبه می شود و درنتیجه تولیدکاهش می یابد زیرا موادغذایی مصرف شده صرف کنترل و حفظ دمای بدن می شود. از آنجایی که گاوهای پرتولیدخوراک بیشتری مصرف می کنند حساسیت بیشتری به تنش گرمایی دارند. دریک واحدگاوداری این تنش می تواند روزانه 4 کیلوگرم تولیدرا کاهش دهد که دریک دوره شیرواری معادل 909 کیلوگرم کاهش تولید خواهدشد.

- تنش گرمایی در گاوهای آبستن منجر به کاهش وزن گوساله می شود و بعد از زایش ، گوساله دچار اختلالات متابولیکی می شود.
- افزایش تعداد تنفس به بیش از 70 بار در دقیقه ، در این حالت دهان گاو باز بوده و شروع به له له زدن می کند.
- افزایش مصرف آب
- معمولاً گاو سرپامی ایستد و ناراحتی مفاصل را به همراه خواهد داشت.
- افزایش درجه حرارت بدن
- تنش گرمایی باعث می شود فحلی کاهش و یا هنگام شب بروز کند و طول مدت آن کاهش یابد. این اثر در گاوهای بالغ بیشتر از تلیسه هاست.
- مدیریت کنترل و کاهش تنش گرمایی در گاو شیری
- افزایش دفعات خوراک دهی اما در مقادیر کمتر و در اوقات خنک تر روز، بطوری که پیشنهاد می شود 60 تا 70% جیره در بین ساعت 8 بعد از ظهر و 8 صبح داده شود.
- استفاده از خوراک هایی با کیفیت بالاتر و با خوش خوراکی بیشتر (استفاده از خوراک تازه باعث تحریک مصرف خوراک می شود).
- از تخمیر ثانویه خوراک جلوگیری شود. جهت این کار می توان در بالای مخزن خوراک سایبان تهیه نمود و از باز دارنده های کپک مانند اسید پروپیونیک استفاده کرد. تغذیه گاو هادر شب، افزایش سیلوی ذرت در جیره برای پایین آوردن PH جیره از راهکارهای دیگر برای جلوگیری از تخمیر مجدد خوراک می باشد.



- آب خنک و کافی در اختیار دام قرار گیرد. برای هر 20 راس گاویک آبشخور به ظرفیت 20 لیتر آب فی است.

- جیره باید کاملاً مخلوط شود تا امکان انتخاب به حداقل برسد.

- ایجاد سایبان بر روی اصطبل ها ، آخور، آبشخور، بازگذاشتن دور تا دور اصطبل و ترغیب نمودن دام به مصرف خوراک. (3/5-4/5 متر مربع سایبان برای هر گاو بالغ)

نظافت تابستانی رعایت شود و پره های فن ها را از گرد و غبار و جرم پاک کنید زیرا باعث شدن حرکت پره ها امکان جابه جایی مناسب هوا وجود ندارد.



معمولاً در زمان استرس گرمایی رعایت بهداشت از ضروریات کار گاو داری می باشد زیرا با خطر تجمع حشرات گاو تحریک شده و نا آرام بوده و بعضاً به خاطر خراشیدگی پوست بدن کیفیت پوست کاهش می یابد.

- به علت پراکندگی گاو ها در بهار بندها جهت خنک کردن بدن دام ، جایگاه انتظارشیردوشی بهترین زمان خنک سازی می باشد که باید توسط هواکش ها، پنکه و مه پاش ها دمای بدن دام را کاهش داد.
- جایگاه نگه داری گاوی طوری طراحی و ساخته شود که تهویه به خوبی در آن صورت گیرد. (ساخت جایگاه مناسب در جهت شمالی ، جنوبی بدون دیوار ، جهت برای برقرای هوا)
- تحقیق نشان می دهد در زمان استرس گرمایی هواکشها بایستی به مقدار 29/7 متر مکعب هوا در دقیقه بوجود آورند، نصب هواکش با زاویه 30 درجه به سمت پایین و به قطر 90 سانتیمتر برای 40 راس گاو باید پیش بینی گردد
- ایجاد جایگاه مناسب در جهت شمالی- جنوبی بدون دیوار برای برقراری جریان هوا و حذف موانع بادگیری.

- توصیه می شود از نیاسین در دوره های تنش استفاده شود زیرا نیاسین (ویتامین) باعث اتساع عروق دام شده و موجب خنک شدن دام می شود.
- به گاوهای انتظارزایش توجه بیشتری شود و آخور خوراک آنها را برای پیشگیری از فساد ناشی از تابش آفتاب بپوشانید.
- تغییراتی در جیره ایجاد کنید. نخست مکمل چربی اضافه کنید، پروتئین جیره رامی توان تا 16 درصد یا کمتر کاهش داد و پتاسیم، سدیم و منیزیم را تا 1/5، 45/ و 35/ درصد ماده خشک جیره برای گاوهای شیری افزایش داد.
- تغییر دادن جیره برای به حداقل رساندن تنش گرمایی نسبت به مزایای بالقوه تامین محیط خنک و راحت برای دام در درجه دوم اهمیت قرار دارد.

تهیه کننده : نسرين مهر داد

کارشناس ارشد مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی